

นานาสาระ

คนนอนเกินต้องรอด

ศ.นพ.สมศักดิ์ เทียมเก่า

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสนาม (โควิด 19) แห่งที่ 1 หอพักหญิงที่ 26 จังหวัดขอนแก่น
รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การระบาดของโควิด 19 ในช่วงที่มีการระบาดสูงสุดของประเทศไทย มีผู้ป่วยจำนวนมากในแต่ละวัน ทุกโรงพยาบาลทั่วทั้งประเทศไทยต้องเปิดหอผู้ป่วยโควิด 19 เพื่อรองรับผู้ป่วยให้เพียงพอทั้งผู้ป่วยหนักและไม่หนัก มีการเปิดโรงพยาบาลสนามจำนวนมาก โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ และปริมณฑล แต่ก็ไม่เพียงพอต่อการรับผู้ป่วยไว้รักษาทั้งในโรงพยาบาลหลัก และโรงพยาบาลสนาม มีผู้ป่วยส่วนหนึ่งเสียชีวิตที่บ้าน

ขณะที่โรงพยาบาลในต่างจังหวัดยังพอมีเตียงรองรับผู้ป่วยได้อีกนิดหน่อย ถ้าเราสร้างระบบการรับผู้ป่วยจากส่วนกลางกลับมารักษาที่โรงพยาบาลต่างจังหวัด ตามบ้านเกิดหรือที่อยู่ของครอบครัวผู้ป่วยก็น่าจะเป็นสิ่งที่ดี ผมเองในฐานะหมอคนหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคโควิด 19 จึงได้มีแนวคิดในการพาคนไข้ต่างจังหวัดที่ไปทำงานในกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพื่อกลับมารักษาตัวที่ต่างจังหวัด ผมจึงได้ปรึกษาความเป็นไปได้กับเพื่อนที่เป็นนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดถึงความเป็นไปได้ และข้อเสนอแนะต่างๆ ต่อจากนั้นได้เรียนปรึกษากับท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์ และท่านคณบดีคณะแพทยศาสตร์ เมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินการโครงการคนขอนแก่นต้องรอดได้ ผมก็ติดต่อไปที่คุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา ผู้ดำเนินรายการเรื่องเล่าเช้านี้ โดยผมส่ง direct message ไปที่ facebook ของรายการเรื่องเล่าเช้านี้ หลังจากนั้นได้มีโอกาสพูดคุยกับทีมงานของรายการและเล่าที่มาที่ไปของสิ่งที่ผมจะทำให้ทางทีมงานทราบ

ในวันต่อมาผมก็ได้รับโทรศัพท์จากคุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา โทรถึงผมด้วยเบอร์โทรศัพท์ส่วนตัวของคุณสรยุทธ ได้พูดคุยกันนานประมาณ 15 นาที ซึ่งคุณสรยุทธได้มีการสอบถามข้อมูลและลงลึกในรายละเอียดด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง เพื่อให้โครงการนี้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยใช้ชื่อโครงการว่า “ Back Home “ ซึ่งผมก็ว่าเห็นด้วยกับชื่อโครงการ หลังจากนั้นทางรายการเรื่องเล่าเช้านี้ ก็ได้สัมภาษณ์ผมแบบออนไลน์ ซึ่งผมก็ได้เล่าให้ทางรายการทราบถึงวัตถุประสงค์และวิธีการดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้คนต่างจังหวัดที่ติดเชื้อโรคโควิด 19 สามารถเดินทางกลับมารักษาตัวในโรงพยาบาลใกล้บ้าน เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจที่ดีให้กับผู้ป่วย ลดความแออัดของผู้ป่วยในส่วนกลาง และเพิ่มโอกาสให้ผู้ป่วยในส่วนกลางสามารถเข้าถึงการรักษาได้มากขึ้น
2. วิธีการนำคนไข้ต่างจังหวัดที่ทำงานในกรุงเทพและปริมณฑลกลับมารักษาตามภูมิลำเนาที่ไม่ง่าย เพราะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย และต้องไม่มีการแพร่กระจายเชื้อโรคระหว่างการเดินทาง
3. การหาเตียงของโรงพยาบาลต่างๆ เพื่อรองรับผู้ป่วยดังกล่าว ซึ่งต้องมีการประสานงานอย่างดีของทีมแพทย์ พยาบาล และทีมส่งต่อ
4. งบประมาณที่ต้องใช้ในการนำผู้ป่วยจากกรุงเทพและปริมณฑลกลับมาต่างจังหวัด ซึ่งทางคุณสรยุทธ ก็มีงบประมาณส่วนหนึ่งและมีพันธมิตรที่ร่วมด้วยช่วยกัน ส่วนจังหวัดขอนแก่นนั้นโชคดีมาก มีผู้ใหญ่ใจดีสนับสนุนงบประมาณมา 2 ล้านบาทเพื่อนำมาใช้ในโครงการขอนแก่นกันต้องรอด
5. การนำผู้ป่วยเดินทางข้ามหลายจังหวัด ต้องมีปัญหาการเข้าห้องน้ำ การทานอาหาร การดื่ม น้ำ เราจึงได้วางแผนใช้รถพยาบาลเพราะมีอุปกรณ์ทางการแพทย์พร้อมให้การรักษาผู้ป่วย คนขับรถต้องได้รับวัคซีนโควิด 19 แล้ว มีการกั้นบริเวณที่นั่งของคนขับรถกับผู้ป่วย เพื่อลดโอกาสการแพร่เชื้อไปยังคนขับการเดินทางเราจะเริ่มเดินทางช่วงค่ำๆ จากกรุงเทพ เพื่อให้ระหว่างการเดินทางถ้ามีการเข้าห้องน้ำ ก็จะใช้สถานี่บริการน้ำร้อนที่มีคนเข้าใช้น้อยๆ และมีการทำความสะอาดห้องน้ำให้เรียบร้อยหลังใช้ห้องน้ำ ในรถมีอาหารค่ำ และอาหารว่างพร้อมน้ำดื่ม การเดินทางก็จะมาถึงขอนแก่นช่วงเวลาสว่างตอนเช้ามืด เพื่อประสานการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล
6. การจัดหาโรงพยาบาลเพื่อรับผู้ป่วยเข้ารักษา โดยการประชุมร่วมกับทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น และผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดขอนแก่น เพื่อกำหนดแนวทางการรับผู้ป่วยไว้รักษา โดยประเมินอาการและภูมิลำเนาในการรับผู้ป่วยไว้รักษา การจัดหาเตียงรองรับการรักษานั้นจะจัดหาตั้งแต่ก่อนรับผู้ป่วยขึ้นรถเดินทางออกจากกรุงเทพ
7. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อให้ผู้ป่วย หรือญาติผู้ป่วยแจ้งความต้องการมาที่จะกลับมารักษาตัวที่โรงพยาบาลในจังหวัดขอนแก่น โดยจัดตั้งศูนย์ประสานงานที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่นและงานสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ เพื่อร่วมมือกันในการประสานงานแทนผู้ป่วยในการจัดหาโรงพยาบาลที่รับผู้ป่วยเข้าไว้รักษา และประสานการเดินทางกลับ โดยรถจะออกเดินทางไปรับผู้ป่วยตามสถานที่ต่างๆ ในกรุงเทพและปริมณฑล แต่บางครั้งก็ไกลไปถึงจังหวัดระยองก็มี ซึ่งทีมงานก็ร่วมมือกับคนขับรถพยาบาลอย่างดี

8. คนขับรถสวมใส่ชุด PPE และหน้ากากพร้อม face shield ตลอดเวลา เมื่อเดินทางถึงจุดหมายปลายทาง ทางโรงพยาบาลจัดหาอาหารเข้า กาแฟ และสถานที่อาบน้ำ พักผ่อนก่อนเดินทางกลับกรุงเทพ

โครงการคนขอนแก่นต้องรอดรับผู้ป่วยจากส่วนกลางกลับมารักษาที่จังหวัดขอนแก่นทั้งหมด 1277 คน ผมและทีมงานต้องขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ ท่านผู้ใหญ่ใจดีสนับสนุนงบประมาณ 2 ล้านบาท ทีมศูนย์ประสานงานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น งานสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ทีมผู้ให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยทุกโรงพยาบาล พนักงานขับรถที่สุจริตอดมากใส่ชุด PPE ขับรถรับส่งผู้ป่วยกรุงเทพ ขอนแก่น และบริษัท digiX ที่ช่วยออกแบบระบบฐานข้อมูลผู้ป่วยโควิดของจังหวัดขอนแก่น